

**XV- საუკუნის II ნახევარში თეორბატკანიანთა სახელმწიფოს და
დასავლეთ ევროპის ქვეყნების ურთიერთობები**

ფარიზ ბაირამოვი

*ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა და
ხელოვნების ფაკულტეტზე მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნის შესაბამისად*

შუა საუკუნეების კვლევები

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ბეჟან ჯავახია,

**ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, 2021**

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სადისერტაციო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად

ფარიზ ბაირამოვი

2021

აბსტრაქტი

აყ-ყოიუნლუს სახელმწიფო უზუნ ჰასანის მმართველობის პერიოდში დიდ და ძლიერ იმპერიად გადაიქცა, უზუნ ჰასანმა დაამარცხა თავისი მეტოქეები: შავბატკანიანები და თეიმურიდების მმართველი აბუ საიდი, ის თავისთავს აღიქვამდა ამირ თეიმურის მემკვიდრედ და მუსლიმური სამყაროს ლიდერად, პრეტენზიას აცხადებდა ოსმალეთის სახელმწიფოს აღმოსავლეთ პროვინციებსა და ცდილობდა აღიარებინა თავისი უზენაესობა სულტანისადმი, მისი მთავარი იდეა იყო ევროპასთან პირდაპირი ვაჭრობის უზრუნველყოფა და მთელ მუსლიმურ სამყაროზე ლიდერობა. თავისი იდეების განხორციელების გზაზე მისი ერთადერთი მოწინააღმდეგე ოსმალეთი რჩებოდა, უზუნ ჰასანმა იდეის შესასრულებლად ურთიერთობა დაამყარა არა მხოლოდ მუსლიმურ სახელმწიფოებთან, არამედ ქრისტიანულ სამყაროსთანაც, კერძოდ ტრაპიზონის იმპერიასთან, საქართველოსა და დასავლეთ ევროპულ ქვეყნებთან.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: აყ-ყოიუნლუები, უზუნ ჰასანი, ოთლუქბელი, ოსმალეთი, ყარა-ყოიუნლუ.

Abstract

The state of Aq-koyunlu became a big and powerful empire during the governance of Uzun Hasan. Uzun Hasan defeated his contenders: Kara koyunlu and the governor of Timurids named as Abu Said. He perceived himself as a heir of Timur and Muslim world. Claimed to the east province of the Ottoman empire and tried to confess his supremacy toward Sultan. His main idem was to establish direct trade with Europe and lead the whole Muslim world. During implementing his ideas Uzun Hasan's only one contender was Ottoman empire. Uzun Hasan established relations not only with the muslim states, but

also with the christian world, specially to the Trabzon empire, Georgia and western European countries.

Key Words: Aq-koyunlu, Uzun HAsan, Otluqbeli, Ottomans, Kara-koyunlu

მადლობა

ნაშრომზე მუსაობის დროს გაწეული დახმარებისათვის მინდა მადლობა გადავუხადო სამაგისტრო ნაშრომის სამეცნიერო ხელმძღვანელს ილიას სახელმობის უნივერსიტეტის ასოცირებულ პროფესორს, ბატონ ბეჟან ჯავახიას. ბატონი ბეჟანი მუშაობისას საჭირო და შესაბამის უკუკავშირს მაძლევდა და აქტიურად იყო ჩართული კვლევის ყველა ეტაპზე. აგრეთვე მადლობას ვუხდი ჩემს ოჯახის წევრებს კვლევაზე მუშაობის პროცესში მხარდაჭერისა და ხელშეწყობისათვის

და ბოლოს, მადლობას ვუხდი ჩემს მეუღლეს ნატო ანთიას ნაშრომზე მუშაობის პროცესში უწყვეტი მხარდაჭერისა და ხელშეწყობისათვის.